

Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz

Biurowo Izby: 61-372 Poznań ul. R. Maya 1 tel. fax. /061/ 650 29 26

www.kipdip.org.pl e-mail: izba_drob_pasz@kipdip.org.pl

Poznań, 19 maja 2017 r.

**Szanowny Pan Minister
Krzysztof Jurgiel
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa**

Znak sprawy: HOR.zg.0210.1.2017

Szanowny Panie Ministrze,

Wniosek

W nawiązaniu do pisma Pana Ministra (HOR.zg.0210.1.2017), w związku z konsultacjami publicznymi dotyczącymi projektu ustawy o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (dalej „projekt ustawy”), Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz wnioskuje, aby w art. 3. ust 1. wykreślić pkt. 2 oraz, w konsekwencji, usunąć wszelkie inne znajdujące się w projekcie ustawy zapisy będące następstwem przepisu zawartego w art. 3. ust 1. pkt. 2 lub z nim powiązane.

Uzasadnienie

Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz zwraca uwagę Pana Ministra na następujące fakty:

1. Umożliwienie stosowania oznakowania „wolne od GMO”, zgodnie z zapisami art. 3. ust 1. pkt. 2 jest niezgodne z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi informacji konsumenckiej, a także sprzeczne z zasadami konkurencji obowiązującymi w UE.
2. Stosowanie wyróżnika „wolne od GMO” wobec części produktów, które de facto nie posiadają innych cech od produktów pozbawionych przez projekt ustawy możliwości etykietowania „wolne od GMO” jest wprowadzaniem w błąd konsumentów. W związku z tym art. 3. ust 1. pkt. 2 projektowanej ustawy jest sprzeczny z ustawą o jakości handlowej. Stanowisko takie zostało potwierdzone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz przez orzeczenia sądów powszechnych.
3. Przepis art. 3. ust 1. pkt. 2 umożliwiający producentom produktów w nim zdefiniowanych stosowanie oznakowania „wolne od GMO” jest sprzeczny ze stanem wiedzy współczesnej nauki. Jednoznacznie potwierdzają to badania polskie i zagraniczne.

Zgodnie z niezaprzeczalnym stanem faktycznym (o czym więcej poniżej) produkty pochodzące od zwierząt karmionych paszami zawierającymi organizmy genetycznie modyfikowane są wolne od GMO. Oznacza to, że przepis art. 3. ust 1. pkt. 2 projektowanej ustawy oraz przepisy z nim powiązane stoją w sprzeczności z art. 7. Rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, który stanowi, że: „1. Informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności:

a) co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości (...)

c) przez sugerowanie, że środek spożywczy ma szczególne właściwości, gdy w rzeczywistości wszystkie podobne środki spożywcze mają takie właściwości, zwłaszcza przez szczególne podkreślanie obecności lub braku określonych składników (...).”

Podobne postanowienia znajdują się w polskiej ustawie o jakości handlowej produktów rolno-spożywczych. Art. 6 ust. 2 tej ustawy, decyduje, że oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego składu, przez przypisywanie środkowi spożywczemu właściwości, których nie posiada, a także przez sugerowanie, że środek spożywczy posiada szczególne właściwości, jeżeli wszystkie podobne środki spożywcze posiadają takie właściwości.

Przed pojawieniem się projektu ustawy będącej przedmiotem niniejszych konsultacji społecznych wśród przedsiębiorców z branży rolno-spożywczej pojawiały się oddolne inicjatywy znakowania produktów pochodzących od zwierząt karmionych paszami nie zawierającymi składników modyfikowanych genetycznie informacją: „wolne od GMO”. Znakowanie takie zostało uznane za nieprawidłowe oraz wprowadzające w błąd konsumentów przez państwowe organy kontrolne (Inspekcja Handlowa), przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (decyzja DIH-1/69/2013 z 30 października 2013 roku) oraz przez sądy powszechne (Sąd Okręgowy w Poznaniu, Sygn. akt I C 3264/13; Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Sygn. akt IACa1168/14). W przywołanej powyżej decyzji Prezesa UOKiK pojawiło się stwierdzenie, że „Prezes UOKiK uważa, że deklaracja „wolne od GMO”, (...) była nieuprawniona i mogła wprowadzać w błąd co do charakterystyki środka spożywczego”. Wcześniej, do podobnych konkluzji doszli inspektorzy Inspekcji Handlowej, którzy uznali, że „umieszczenie z podkreśleniem w sąsiedztwie nazwy produktu – w głównym polu widzenia określenia „wolne od GMO”, mogącego wywołać u konsumenta przekonanie, (...) że produkt posiada szczególne właściwości, tj. nie zawiera GMO, podczas gdy wszystkie podobne środki spożywcze posiadają taką właściwość. Organ uznał, że powyższe naruszało przepisy art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia”. Niemal identyczne wnioski wyłaniają się z orzecznictwa sądów powszechnych. Sąd Okręgowy w Poznaniu w uzasadnieniu wyroku w sprawie o ochronę dóbr osobistych związanej ze znakowaniem jaj spożywczych informacją „wolne od GMO” (sygn. akt I C 3264/13) uznał, że „nie budzi jakichkolwiek wątpliwości fakt, że reklamy i opakowania stwierdzają, że jaja (...) są wolne od GMO i potwierdza to zamieszczony na nich znak zakazu z przekreślonym GMO. W świetle dokonanych powyżej ustaleń w zakresie aktualnej wiedzy naukowej o GMO jest więc oczywistym, że wolne od GMO są również każde inne jaja, w tym jaja od kur karmionych paszami GMO. W tej sytuacji nie budzi najmniejszych wątpliwości fakt, że powód wyeksponował właściwość sprzedawanych przez siebie jaj pomimo swej wiedzy, (...), że takie same właściwości mają jaja innych producentów i sprzedawców”.

Zaproponowana przez projekt ustawy możliwość korzystania z oznakowania „wolne od GMO” tylko przez niektóre podmioty, a nie przez wszystkie podmioty, których produkty są w rzeczywistości wolne od GMO jest dyskryminacją niezgodną z prawem UE. Zdaniem KIPDiP zapisy art. 3. ust 1. pkt. 2 projektowanej ustawy są niezgodne z art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jako grożące zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom.

Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz stoi na stanowisku, że prawo stanowiące nie może podważać dorobku polskiej i światowej nauki. Zgodnie ze wszystkimi dostępnymi Izbie badaniami zmodyfikowane genetycznie organizmy nie przenikają do tkanek, komórek lub produktów zwierzęcych pochodzących od zwierząt żywionych paszami GMO. Oznacza to, że produkty pochodzenia zwierzęcego są wolne od GMO niezależnie od tego czy zwierzęta były karmione paszami zawierającymi organizmy zmodyfikowane czy nie. Naukowcy z Instytutu Zootechniki i Państwowego Instytutu Weterynaryjnego PIB w Puławach, na konferencji naukowej w Balicach 26 czerwca 2012 r. przedstawili wyniki badań na kurczętach, świniach rzeźnych, lochach, prosiętach, kurach niosek, cielętach i krowach mlecznych żywionych dietami zawierającymi składniki GMO. Opracowania te jednoznacznie nie stwierdziły transgenicznego DNA w przewodzie pokarmowym, po przejściu żołądka właściwego i dwunastnicy. Transgenicznego DNA nie stwierdzono w narządach wewnętrznych, w krwi, tkance mięśniowej, mleku i jajach kur niosek. Wyniki badań zleconych przez polski rząd można znaleźć na stronach Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie (http://www.izoo.krakow.pl/zalaczniki/wazne_informacje/Wplyw_pasz_GMO_na_produkcyjnosci_i_zdrowotnosc_zwierzat.pdf).

Do podobnych wniosków doszli naukowcy w innych państwach na świecie. W tym kontekście na szczególną uwagę zasługuje raport National Academies of Sciences, Engineering and Medicine przygotowany dla amerykańskiego Kongresu w maju 2016 roku. Dokument ten został sporządzony przez komisję złożoną z 20 naukowców z czołowych placówek uniwersyteckich w USA. Autorzy raportu nie prowadzili własnych badań, ale przeanalizowali wyniki około tysiąca najważniejszych prac dotyczących GMO oraz spotkali się z osiemdziesięcioma naukowcami, którzy prowadzili niezależnie badania nad organizmami modyfikowanymi genetycznie. Wnioski autorów raportu są zbieżne z wynikami polskich badań, a dodatkowo zapewniają o braku wpływu genetycznie modyfikowanych pasz na środowisko.

KIPDIP zwraca także uwagę, na fakt, że produkty pochodzenia zwierzęcego pochodzące od zwierząt karmionych paszami zawierającymi GMO oraz produkty pochodzenia zwierzęcego pochodzące od zwierząt karmionych paszami bez organizmów modyfikowanych są identyczne pod względem składu chemicznego. Innymi słowy nie jest możliwe laboratoryjne określenie na podstawie badań produktu czy zwierzę od którego pochodzi produkt było karmione z udziałem GMO w paszach, czy nie. Oznacza to, że przestrzeganie przepisu art. 3. ust 1. pkt. 2 projektowanej ustawy nie będzie mogło zostać poddane bezpośredniej kontroli, a jedynie kontroli pośredniej, co może wywołać dodatkowe zakłócenia rynkowe.

Szanowny Panie Ministrze,

W świetle powyżej przedstawionych faktów Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz uznaje swój wniosek za w pełni uzasadniony i apeluje, aby z projektu ustawy o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz o zmianie niektórych innych ustaw usunąć art. 3. ust 1. pkt. 2, oraz usunąć wszelkie inne znajdujące się w projekcie ustawy zapisy będące następstwem przepisu zawartego w art. 3. ust 1. pkt. 2.

Z poważaniem,
PRÉZES KRAJOWEJ IZBY
PRODUCENTÓW DROBIU I PASZ
Piotr Lisiecki
Piotr Lisiecki